

Диктант № 1

Задание: Вставьте в слова пропущенные буквы. Расставьте недостающие знаки препинания.

Äйләх-кө...ләх җәсы.

1) Ни Йим...ң Нәй өҗи пәрә ник порм...с ... пәни көр вө...ләх йәс. 2) Ит силә орәмта л...хнә әнтә төләхм...н тют тәла лөхә әнтә өхәл...ән. 3) Җурнәхләмын нин... төхә пәр төх л...хәтәясы. 4) Төхә сулпә п...нтә вә...вәл
5) Төхә нуҗ өлтә әйк...л төлә...таты ти әнтә җәйп...т көхә...тә төхәт нуҗ
...лвән.

6) Пәнтәм юх н...хәт пәр...ыләх сарәҗ вәтимт...сәт. 7) Нинә әйәлт...ли,
әнтә пәткәх...әмин оңәң юхә төхәт пәнс.... 8) Төхәт әл...ә нәлмә...кә
вәтимтәс.

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 1

Äйлэх-көллэх ыасы.

1) Ни Йимэң Нэй өхи пәрә ник пормәс ... пәни көр вөхлэх йәс. 2) Ит силә орәмта, лөхнә әнтә төләхмын, тют тәла лөхә әнтә өхөлвән. 3) Ыурнәхләмын нинә төхә пәр төх лөхәтәясы. 4) Төхә сулпә пәнтә вәлвәл? 5) Төхә нуқ өлтә әйкөл төләхтаты, ти әнтә чәйпут көхәртә төхәт нуқ өлвән.

6) Пәнтәм юх нөхәт перыыләх сарәқ вәтимтәсәт. 7) Нинә әйәлтәли, әнтә пәткәхләмин оңәң юхә төхәт пәнсы. 8) Төхәт әллә нәәлмәңкә вәтимтәс.

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 1

Молчащий.

1) Женщина шагнула к священному огню (букв.: девушке-огню) ... и ноги у неё подкосились. 2) Но теперь отойти, не обратившись, означало пренебрежение и неверие. 3) Тревожным взглядом окинула она огневище. 4) Жив ли где уголёк? (букв. искра огня) есть ли? 5) Развести огонь для разговора – это не чайник вскипятить огонь (ты) разведешь.

6) Сухие ломкие ветки сушняка загорелись без дыма. 7) Стараясь не торопиться, не суетиться, женщина подложила тонких смолистых поленьев. 8) Ровно загудело высокое пламя (букв.: Огонь большим пламенем вспыхнул).

А.П. Неркаги

Диктант № 2

Задание: Вставьте в слова пропущенные буквы. Расставьте недостающие знаки препинания.

Äйләх-көлләх җәсы.

1) Ни көтк... әл о...тыя пәнмын ыл ым...әс төх, нуҗ ...нәммәл тәхыя пырнә тәм м...тә вәлҗал тәт лиләл т...җәнвәл.

2) – Көлна й...сәм – әйәлтәли тых...әс. 3) Серәк...ә тыхтәс мәти төһәмтәтә җытәм пырнә төл...хвәл.

4) – М...ннә җытәм пыр нуҗ әлсуйән. 5) Мә көтә...ләмнә нөһә сочә...тәләм се...әхләмнә нөһә лөхәтәләм.

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 2

Äйләх-көлләх җәсы.

1) Ни көткә әл охтыя пәнмын, ыл ымләс, төх, нуҗ энәммәл тәхыя, пырнә тәм мөтә вәлҗал тәт лиләл таҗәнвәл.

2) – Көлна йөсәм, – әйәлтәли тыхтәс. 3) Серәккә тыхтәс, мәти төңәмтәтә җытәм пырнә төләхвәл.

4) – Мәннә җытәм пыр нуҗ әлсуйән. 5) Мә көтәхләмнә нөңә соҗәтәләм, семәхләмнә нөңә лөхәтәләм...

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 2

Молчащий.

1) Сложив на коленях руки, села женщина на место, откуда началась её жизнь и где, придёт время, и оборвётся.

2) – Со словом пришла, — негромко сказала. 3) Но твёрдо сказала, ибо знала, что сомневаться ни в душе, ни в голосе уже нельзя (букв.: в последний раз говорит).

4) – Последний раз я разожгла тебя (букв.: Мною разожжена последний раз).

5) Последний раз мои руки коснулись твоего тела, а глаза искали взгляда...

А.П. Неркаги

Диктант № 3

Задание: Вставьте в слова пропущенные буквы. Расставьте недостающие знаки препинания.

Äйләх-көлләх җәсы.

1) Ух...л ыл әсәл...ин мәрәм җо...әҗ пәни с...җки виньмәлә кәлих...н ни ос төлхәҗәтә...:

2) – Мә н...җ виньм...нә сем йә...к әнтә пасқәлтә...әм. 3) Әнтә нөҗә ай ту...әм, әнтә ал...лләм. 4) Ит пырн..., перәх ни көткән...ә нөҗә тәм тәяҗәтәв...л. 5) Мә т...та нөҗә тәх й...сәм ... әнтә мәрәм тютаты ни тит... тыхтәс пәни перәх с...хы ылы...ләс. 6) Чин'...әккә ымләс ухәл лепәҗ...ә ыл әсәлмин.

7) – Мә Ә...әх Йимәҗ Н...й өхи нөҗәпә чин'чәккә амәсләм ыл мин'әх...әмин.

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 3

Äйлэх-көллэх ысы.

1) Ухэл ыл әсәлмин, мәрәм қоңәқ пәни сәңки виньмәлә кәлихән, ни ос төлхәқәтәс:

2) – Мә нөң виньмәнә сем йәңк әнтә пасқәлтәләм. 3) Әнтә нөңә ай туләм, әнтә алылләм. 4) Ит пырнә, перәх ни көткәннә нөңә тәм тәяқәтәвәл. 5) Мә тютә нөңә тәх йәсәм ... әнтә мәрәм тютаты, – ни титы тыхтәс пәни перәх сәхы ылымләс. 6) Циңчәккә ымләс, ухәл лепәқә ыл әсәлмин.

7) – Мә, Әчәх Йимәң Най өхи, нөңәпә циңчәккә амәсләм, ыл мин'әхләмин.

А.П. Неркаги

(Перевод на ваховский диалект: Прасина С.Ф.,
учитель родного языка, МБОУ «Корликовская ОСШ»

Диктант № 3

Молчащий

1) Не поднимая головы, лишь чувствуя на лице своём тепло и свет (букв.: лишь тепло и свет отражается на лице (букв.: на лицо=её), женщина проговорила:

2) – Я не уроню слёзы на лицо твоё. 3) Не пожалуюсь, и не прокляну. 4) Руки другой женщины будут беречь тебя. 5) Вот почему я тут (букв.: сюда к тебе пришла) ... но не только поэтому, — торопливо поправилась она и сменила позу (букв.: по-другому села). 6) Она стала на колени, ещё ниже склонив голову.

7) Святая, священная женщина-огонь, я преклоняюсь перед тобой (букв.: на колени перед тобой (букв.: к тебе) сажусь), склонившись.

А.П. Неркаги

Диктант № 4

Задание: Вставьте в слова пропущенные буквы. Расставьте недостающие знаки препинания.

Памә сөх пәни улсэм.

1) Памә с...х пәни у...сэм вәлләхән. 2) Вә...тә улсэм нуҗ күлх...л төхә нуҗ өлә...әтәхәл

3) Әйләнә улсэм памә сөх... т'у көл а...вәл: Нуҗ к...лә, **мә лулым н'әр...ккә йәс** мә кә...әң әлөң төхә п...хәлләм». 4) Памә сөх нуҗ күлхәл, к...рә ник вы...әлхал, төхә т'и пөх...әты, т'и пөхләты. 5) ...йләнә төхә вәт'имтәхәл пәни памә сөх пә вәт'х...лхәли.

6) Вәртә улсэм т'и лыс...а т'и лысқа әйләнә лопә...ынтәхал

Диктант № 4

Памэ сөх пәни улсэм.

1) Памэ сөх пәни улсэм вәлләхән. 2) Вәртә улсэм нуқ күлхәл, төхә нуқ өләкәтәхәл.

3) Әйләнә улсэм памэ сөхә т'у көл атвәл: «Нуқ күлә, **мә лулым н'әрәккә йәс**, мә кәчәң әләң төхә пәхәлләм». 4) Памэ сөх нуқ күлхәл, көрә ник выхәлхәл, төхә т'и пәхләты, т'и пәхләты. 5) Әйләнә төхә вәт'имтәхәл пәни памэ сөх пә вәт'хәлхәли.

6) Вәртә улсэм т'и лысқа, т'и лысқа, әйләнә лопәзынтәхәл.

Диктант № 4

Пучок травы и ягодка.

- 1) Ягодка и пучок травы – соломинка – живут. 2) Ягодка-клюквинка просыпается, встаёт, очаг разжигает.
- 3) Однажды Ягодка соломинке так говорит. 4) Вставай, я устала **(букв.: мой рот воспалился)**, я каждое утро очаг разжигаю. 5) Соломинка встала, к очагу спустилась, огонь раздувает, раздувает. 6) Вдруг огонь вспыхнул, и соломинка вспыхнула, загорелась.
- 7) Ягодка-клюквинка так смеялась, так смеялась, вдруг лопнула.

Диктант № 5

Задание: Вставьте в слова пропущенные буквы. Расставьте недостающие знаки препинания.

1) Т...рхул ч...кӧ тӧр...ымӧн ул. 2) ...нким тархуло... ул...н нянь
верхӧл 3) Ӧнкимнӧ арки са...рӧ пӧнхал.... 4) Ӧлӧв...и улӧн нянь ли...ӧл. 5)
Эвӧст...кия ...лӧн нянь.

Диктант № 5

1) Тархул – чөкө төркүмөнү ул. 2) Өңким тархулох улән нянь верхәл. 3) Өңкимнө әрки сахрә пәнхалы. 4) Äлөвси улән нянь лихәл. 5) Эвөстөкия улән нянь.

Диктант № 5

1) Потом я увидел, как Солнце из дома наружу выходит. 2) Мне показалось, что зима наступила. 3) «Солнце надело шапку и варежки – холодно будет, – папа сказал. 4) Тогда же, зимой, я подумал, что Солнце очень похоже на мою маму.

5) Я рассказал об этом папе, и он ответил: «Солнце – мама всех людей». Поэтому, наверное, все мамы похожи друг на друга». 6) Мне нравится смотреть на Солнце в короне и думать о маме. 7) И я немножко жалел, что летом Солнце никогда не надевает свою корону и варежки...8) Теперь же, выйдя из дворца, Солнце так ослепило меня, что я тут же проснулся.

9) Было утро. 10) И через окно в стене ласковая рука Солнца разбудила меня. 11) Это, наверное, чтобы я поспешил навстречу его детям.